

РЕШЕНИЕ

№ 4953

гр. София, 17.07.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в открито заседание на 22.05.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Велина Димитрова и при участието на прокурора Ютеров, като разгледа дело номер **11389** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Образувано е по искова молба от [фирма] срещу Агенция „Митници“. Претендира се обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 4193, 31 лв., от които 3996, 60 лв., представляващи платено от ищеца възнаграждение за адвокат по нахд № 9629/2011 г. по описа на Софийския районен съд и 196, 45 лв., представляващи законната лихва върху левовата равностойност на 219 броя кутии цигари, която е 959, 50 лв., за периода от 04.08.2010 г. (деня на изземване на цигарите) до 27.07.2012 г. (деня на тяхното връщане).

Претендират се и направените по делото разноски.

Ответникът – Агенция „Митници“ в представен отговор по исковата молба излага доводи за неоснователност на иска.

Прокуратурата дава заключение за основателност на иска.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, приема за установени следните обстоятелства по делото:

С наказателно постановление № 969/25.03.2011 г. на [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 50 000 лв. на основание чл. чл. 108а, ал. 1 и чл. 128 от ЗАКДС. В обстоятелствената част на наказателното постановление е посочено, че на основание чл. 41 от ЗАНН са иззети 219 броя кутии цигари, облепени с валиден бандерол за платен акциз. Това обстоятелство се установява и от протокола за извършена проверка от мобилна митническа група от 04.08.2010 г. С решение от 08.07.2011 г. на Софийския районен съд, постановено по нахд № 9629/2011 г. е

отменено наказателно постановление № 969/25.03.2011 г. като незаконосъобразно, като решението е оставено в сила с решение № 5821/19.12.2011 г., постановено по адм. д. № 7578 на Административен съд София град. С приемо-предавателен протокол от 27.07.2012 г. на [фирма] са предадени 219 броя кутии цигари, които са били иззети с протокол № 1155/04.08.2010 г. Оплакванията, съдържащи се в исковата молба са за претърпени вреди от отмененото наказателно постановление, изразяващи се в поемането на разноски за адвокат по обжалване на наказателното постановление в размер на 3996, 60 лв. (представляващи от своя страна платения хонорар в размер на 3500 лв. и лихви в размер на 496, 86 лв. за периода от датата на всяко плащане – плащането е било извършено с 3 броя платежни нареждания, съответно на 27.04.2011 г., 23.08.2011 г. и 27.02.2012 г., до датата на предявяване на исковата молба) и за претърпени имуществени вреди в размер на 196, 45 лв., представляваща (съгласно направеното уточнение) законната лихва върху левовата равностойност на 219 броя кутии цигари, която е била 959, 50 лв., за периода от 04.08.2010 г. (датата на изземване на цигарите) до 27.02.2012 г. (датата на тяхното връщане). Като доказателство в производството пред настоящата инстанция са представени и 3 броя вносни бележки за сумата от 2000 лв., 1000 лв. и 500 лв. с посочено в същите основание за внасяне на сумите адвокатски услуги (хонорар за адвокат).

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Исковата претенция, така както е предявена е по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, вр. чл. 203 от АПК. Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, държавата и общините отговарят за вредите причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Така регламентирана отговорността е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. Административната дейност в теорията и в практиката се приема като изпълнителна дейност, която наред със съдебната и законодателната дейности са основни прояви на държавна власт.

Изпълнителната дейност има различни организационно-правни форми според предметното си съдържание като нормотворческа, оперативно-разпоредителна по издаване на индивидуални административни актове, правозащитна, която от своя страна се свързва с разрешаване на спорове по функциониране на администрацията или налагане на санкции за неизпълнение, нарушение на административни задължения. Тук попада административното наказване като санкционираща управленска дейност, израз на държавна наказателна репресия. Следователно издаването на наказателни постановления представлява форма на административна дейност. Въпросът по делото е дали наказателното постановление, което е отменено по реда на ЗАНН със съдебно решение, представлява незаконосъобразен акт по смисъла на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и е основание за ангажиране на отговорността на държавата и общините. По своята правна същност наказателното постановление представлява държавновластнически правораздавателен акт, който се издава в опростено състезателно производство след сезиране за решаване на конкретен административно наказателноправен спор, при

самостоятелност и независимост на произнасящия се орган, неповратимост на решението му и отменимост единствено по съдебен ред. Но чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди препраща към АПК за реда, по който се разглеждат исквете по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно чл. 203, ал. 1 от АПК исквете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава. Част от елементите на фактическия състав на отговорността на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са възпроизведени в чл. 203, ал. 1 от АПК: да има вреди, те да са претърпени от физически или юридически лица и да са вследствие от незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административни органи и длъжностни лица. Допустимостта на претенцията е обусловена от предварителната отмяна на административния акт по "съответния ред" - чл. 204, ал. 1 от АПК. Но с чл. 204, ал. 2 от АПК законодателят допуска възможността за обективно съединяване на иск за обезщетение с оспорването на административния акт, от който са настъпили вредите, като реализирането на тази възможност зависи само от волята на жалбоподателя, а не от наличието на други условия.

Такова обективно съединяване обаче ще е възможно, ако оспорването на административния акт е по "съответния" ред, предвиден в АПК. По реда на АПК се оспорват индивидуални, общи или нормативни административни актове. Обжалването на издадено наказателно постановление не е по реда на АПК, а става в производство по специален закон - раздел V на ЗАНН, като редът на АПК се прилага само относно касационното обжалване на решенията на районния съд - чл. 63 от ЗАНН. Освен това жалбоподателят сезира по ЗАНН районния съд, а не административния съд и заради различния ред за защита срещу индивидуални, общи, нормативни административни актове и срещу наказателни постановления, обективно съединяване по чл. 204, ал. 2 от АПК на иск и жалба срещу наказателно постановление е недопустимо. Така е, защото допустимостта на съединяването на иск и жалба зависи от закона, а не от волята на жалбоподателя. Затова тълкуването, което се налага е, че заради процесуалната разпоредба на чл. 204, ал. 2 от АПК и изискванията за допустимост, които законодателят е въвел, претенция по чл. 203, ал. 1 от АПК може да се предяви само за вреди от административен акт, който е издаден и впоследствие отменен по реда на АПК, но не и по реда на друг закон. Така законодателната промяна и влизането в сила на АПК всъщност стеснява приложението на материалноправната норма на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, като държавата и общините не носят отговорност за вреди, които са настъпили от незаконосъобразно наказателно постановление, издадено за административно наказване по ЗАНН. Правилни са изводите на ответника по спора, че не се дължат разноси направени при обжалване на наказателно постановление. Съгласно препращащата норма на чл. 84 ЗАНН за производството пред районния съд по жалби срещу наказателни постановления се прилагат разпоредбите на НПК. Но в Глава петнадесета, Раздел III от НПК, няма норма, която да предвижда присъждане на направените от жалбоподателя разноси в това производство, включително за процесуално представителство.

В този смисъл и ТР № 2/3.06.2009 г. по т.д. № 7/2008 г. на ОС на ВАС. Приложимият процесуален закон не признава право на жалбоподателя за разноси по водене на

административнонаказателно дело, поради което държавата не дължи заплащането им, а претендирането им на основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е заобикаляне на процесуалния закон. Отговорността за съдебни разноски е санкция за неоснователно предизвикан правен спор. И след като разноски не се дължат във висящо съдебно производство, няма основание за присъждането им в друго исково производство. Едновременно с това, в процесния случай не е налице и една от предпоставките за прилагане на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, а именно, че претърпените вреди следва да са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него. Разпоредбата на чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди предвижда, че държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. На обезщетение подлежат действително настъпилите вреди, които са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него. Разноските, направени от едноличния търговец за адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване на административния акт, който е отменен от него, като незаконосъобразен, не са пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт и не представляват имуществени щети по смисъла на чл. 4, връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Същите произтичат от договорно правоотношение между адвоката и лицето, търсещо правна помощ. Съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, този закон не се прилага, когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение. Редът за заплащане на разноски е предвиден в процесуалните закони и тези разноски не подлежат на обезщетение по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. При настоящите си изводи съдебната инстанция съобразява и обстоятелството, че от събраните по делото доказателства не са представени и такива, от които да може да се направи обоснован извод за договорено процесуално представителство между ищеца и съответния адвокат.

С определението за насрочване на делото съдът е указал на ищеца, че следва да установи съществуването на фактите и обстоятелствата, от които черпи благоприятни за себе си правни последици. Производството е исково, а не административно такова, поради което се прилага принципа на диспозитивното начало установен в чл. 6 от ГПК, съобразно който предметът на делото и обемът на дължимата защита и съдействие се определят от страните. Така направените изводи настоящата съдебна инстанция определя като приложими и по отношение на исковата претенция в частта ѝ за претърпени имуществени вреди в размер на 196, 45 лв., представляваща (съгласно направеното уточнение) законната лихва върху левовата равностойност на 219 броя кутии цигари, която е била 959, 50 лв., за периода от 04.08.2010 г. (датата на изземване на цигарите) до 27.02.2012 г. (датата на тяхното връщане). Претенцията за имуществени вреди в тази част също така остана недоказана от ищеца по спора.

С разпореждане от 18.12.2012 г. съдът е указал на ищеца да конкретизира в какво се изразява исковата му претенция за имуществени вреди в размер на 196, 45 лв. и как е определен нейния размер. С молба от 14.01.2013 г. ищецът по спора е посочил само от какво произтича претендираната сума. Вероятно по този начин ищецът евентуално е искал да посочи, че претендираната сума представлява пропуснатите ползи, които

същият би реализирал от продажбата на процесните 219 броя кутии цигари, ако същите не са били иззети при извършваната проверка от митническите органи. Дори и претенцията да може да се определи като пропуснати ползи, същите не се доказаха в производството пред настоящата инстанция. Пропуснатата полза представлява осуетяване на възможността да се увеличи наличното имущество на увредения в резултат на вредоносното деяние. За разлика от претърпяната загуба, която се изразява в намаляване на имуществото, което е имал увредения преди деликта и в този смисъл е реално измерима, установяването на вредите във формата на пропуснати ползи е резултат от умозаключение, което се основава на конкретни факти по делото, по които може да се съди за предполагаемото развитие на имуществените работи на увреденото лице при нормално развитие на обстоятелствата (решение № 277 от 01.12.2008 г. на ВКС, гр. д. № 1300/2007 г., IV г.о., ГК). В процесния случай подобни конкретни факти (от които да може да се съди за предполагаемото развитие на имуществените работи на увреденото лице при нормално развитие на обстоятелствата) по делото не са събрани, искане за събиране на доказателства не е направено от ищеца по спора. Както и се отбеляза по-горе в мотивите на настоящото решение с определението за насрочване на делото съдът е указал на ищеца, че следва да установи съществуването на фактите и обстоятелствата, от които черпи благоприятни за себе си правни последици. Производството е исково, а не административно такова, поради което се прилага принципа на диспозитивното начало установен в чл. 6 от ГПК, съобразно който предметът на делото и обемът на дължимата защита и съдействие се определят от страните.

С оглед изхода на спора претенцията за разноски от страна на ищеца е неоснователна. Искане за разноски не е направено от ответника по спора, с оглед на което не се дължи присъждане на разноски в негова полза.

Като съобрази направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от [фирма] срещу Агенция „Митници”, с който се претендира се обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 4193, 31 лв., от които 3996, 60 лв., представляващи платено от ищеца възнаграждение за адвокат по нахд № 9629/2011 г. по описа на Софийския районен съд и 196, 45 лв., представляващи законната лихва върху левовата равностойност на 219 броя кутии цигари, която е 959, 50 лв. за периода от 04.08.2010 г. (деня на изземване на цигарите) до 27.07.2012 г. (деня на тяхното връщане), като неоснователен.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: